

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11P/21/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314209012
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5314209012.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a samosudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD., v právnej veci navrhovateľky F. F. Q., J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom A.Q. Z. A. XXXX, právne zastúpenej JUDr. Jurajom Štrbákom, advokátom, so sídlom Fraňa Kráľa 1504, Čadca, proti odporcovi F. Q., nar. X.X.XXXX, bytom A. Z. A. XXXX, za účasti maloletých detí F. Q., nar. XX.X.XXXX a Z. Q., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom u matky, v konaní obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo účastníkov F. F. Q., J. J., nar. XX.XX.XXXX a F. Q., nar. X.X.XXXX uzatvorené XX.X.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu H. vo zväzku X, ročník XXXX, na strane X, pod poradovým číslom X r o z v á d z a .

Maloletá Z. Q., nar. XX.X.XXXX a maloletý F. Q., nar. XX.X.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Odporca j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej Z.Á. sumou 40,- Eur mesačne a na výživu maloletého F. sumou 40,- Eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky pod následkami výkonu rozhodnutia, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Styk odporcu s maloletými deťmi n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka podaným návrhom žiadala, aby súd manželstvo účastníkov rozviedol, maloletú Z., nar. XX.X.XXXX a maloletého F., nar. XX.X.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, styk odporcu s maloletými deťmi navrhla upraviť rodičovskou dohodou, odporcu zaviazat' k povinnosti prispievať na výživu maloletej Z. sumou 130,- Eur mesačne a na výživu maloletého F. sumou 130,- Eur mesačne.

Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že s odporcom uzatvorila manželstvo v roku 1995. Z manželstva pochádzajú 3 deti, jedno je už plnoleté. Odporca po pretrvávajúcich nezhodách v manželskom spoluzití zapríčinených odporcovým nadmerným požívaním alkoholických nápojov a následne jeho agresívnym, násilným správaním sa dohodli, že sa odsťahuje zo spoločnej domácnosti a pôjde sa dobrovoľne

liečiť. Odporca pokračoval v znepríjemňovaní života navrhovateľke a ich deťom. Nijako sa nepodieľa od začiatku roka na výchove a výžive maloletých detí, neprispel žiadnou finančnou čiastkou na ich výživu, pričom podľa navrhovateľky pracuje aj bez pracovnej zmluvy. Skutočnosť, že nadmerne požíva alkoholické nápoje a nezaujíma sa o liečbu, ďalej jeho násilné správanie voči navrhovateľke a maloletým deťom, spôsobilo odcudzenie navrhovateľky a podľa nej do budúcnosti nie je predpoklad na obnovenie manželského spoluzitia. Navrhovateľka nie je ochotná zotrvať v manželstve s odporcom. Poukázala na to, že pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba od roku 2014 s čistým príjmom mesačne 700,- Eur. Má výdavky na domácnosť, ktoré zahŕňajú jej osobu, dospelú dcéru T. a maloleté deti F. T. Z.. Za nájomný 3-izbový byt hradí 200,- Eur mesačne, od novembra 2014 300,- Eur, na stravu približne 250,- Eur mesačne. Deťom platí školské obedy po 25,- Eur mesačne. Doprava najstaršej dcéry do školy je 10,- Eur mesačne. Navrhovateľka pracuje v Žiline, všetky 3 deti majú mobilné telefóny, aby boli v kontakte s ňou. Platí im účty po 10,- Eur, najstaršej 20,- Eur. Deti dostávajú vreckové denne, pričom mesačne je to 2-krát 15,- Eur na maloleté deti a 30,- Eur plnoletej dcére. Syn navštevuje futbalový krúžok, kde náklady sú 10,-Eur a 50,- Eur sú náklady na benzín navrhovateľky z miesta bydliska do zamestnania v Žiline. Jej mesačné náklady tak predstavujú 885,- Eur, z čoho vyplýva, že príjmy sú nižšie ako výdavky. V súčasnej dobe dlhuje na nájomnom 2-krát, za mesiac september 2014 a október 2014. Odporca prispel na výživu detí dňa 26.6.2014 sumou 90,- Eur a 5.8.2014 sumou 82,- Eur. Navrhovateľka tvrdila, že má vedomosť, že pracuje bez pracovnej zmluvy.

Súd vykonaným dokazovaním, a to výsluchom účastníkov, potvrdením F. A. Z. A., sobášnym listom, rodnými listami maloletých detí, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Č. z čl. 27, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor služieb zamestnanosti z čl. 28 a ďalším spisovým materiálom mal zistený tento skutkový stav:

Účastníci konania uzatvorili manželstvo XX.X.XXXX, z manželstva pochádzajú 3 deti, z toho plnoletá T., nar. X.X.XXXX a maloletá Z., nar. XX.X.XXXX, maloletý F., nar. XX.X.XXXX. Posledným spoločným bydliskom účastníkov bolo A.Q. Z. A. č. 1617. Oboja sú národnosti slovenskej, u oboch ide o prvé manželstvo.

Výsluchom navrhovateľky súd zistil, že táto podala návrh o rozvod z dôvodu dlhodobého pretrvávajúceho nevhodného správania sa odporcu voči navrhovateľke, ale aj deťom. Navrhovateľka podala návrh z toho dôvodu, že odporca v nadmernej miere požíva alkoholické nápoje. Jeho správanie vo vzťahu k navrhovateľke je veľmi agresívne. Neustále ju atakuje, verbálne, alebo aj iným spôsobom sa jej vyhráňa. Stalo sa jej, že sa vrátila s deťmi domov a do bytu sa nemohla dostať, pretože v zámke mala niečo zatlačené, byt nemohla otvoriť. Taktiež sa stalo, že mala poškriabané auto. Odporca má vulgárne prejavy vo vzťahu k navrhovateľke. Taktiež raz mala prepichnuté gumené pneumatiky na aute, nemohla ho používať. S odporcom nežije v spoločnej domácnosti od januára 2014. Už v minulosti prebehlo konanie pred Okresným súdom Čadca sp. zn. 9C/95/2014, ktorým bolo odporcovi uložené nevstupovať do bytu navrhovateľky. Pre takéto správanie odporca v minulosti bol aj vo väzbe. Nepodrobil sa protialkoholickému liečeniu a naďalej u ňo pretrvávajúca agresívny postoj vo vzťahu k navrhovateľke. Navrhovateľka tvrdila, že city voči odporcovi jej úplne ochladli, nemá záujem obnoviť manželské spoluzitie z obavy zo správania odporcu. Náklady na výživu zdôvodnila vo svojom návrhu, ako aj vo vyjadrení, ktoré súdu písomne predložila. Tvrdila, že pracuje ako podnikateľka, má reklamnú agentúru. Touto činnosťou sa zaoberá od roku 2014, jej príjem je 700,- Eur mesačne. Z toho hradí náklady, ktoré jej vznikajú a vlastne tieto prevyšujú príjem, ktorý ona dosahuje, pretože odporca žiadnym spôsobom nepodieľa sa na plnení vyživovacej povinnosti vo vzťahu k deťom. 2-krát jej uhradil sumu 26.6.2014 90,- Eur a 5.8.2014 82,- Eur.

Výsluchom odporcu súd zistil, že tento je nezamestnaný od marca 2014. Pracoval v T. F., B.. Pracovný pomer bol dohodnutý na dobu určitú 1,5 roka. Vtedy jeho príjem bol 560,- Eur mesačne. Pracovný pomer skončil v decembri a od januára do marca bol práceneschopný, poberal nemocenské dávky. Býva v súčasnej dobe u svojich rodičov. Títo sú dôchodcovia a podľa jeho vyjadrenia pomáhajú mu uhrádzať náklady na jeho výživu. Od marca poberal dávku v nezamestnanosti po dobu 6 mesiacov, a to 380,- Eur. V súčasnej dobe si hľadá zamestnanie, má záujem sa zamestnať, chodí na pohovory. Prácu by prijal aj ako stavebný robotník. Tvrdil, že nemá žiaden príjem a je ochotný prispievať na výživu detí len

minimálnou sumou 27,13 Eur mesačne. V prípade, ak sa zamestná, je ochotný aj nad rámec určeného výživného plniť si vyživovaciu povinnosť. Tvrdil, že vlastní motorové vozidlo a rovnako aj navrhovateľka.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, sociálnej kurately mal súd preukázané, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti od januára 2014. Dôvodom rozchodu bolo nadmerné požívanie alkoholických nápojov odporcom. Po ich požití bol agresívny, rozbíjal bytové zariadenie, vypínal prívod elektrickej energie, fyzicky a psychicky týral ostatných členov domácnosti. Deti sa nevyspali, nemohli pripraviť sa do školy. Svedčí o tom aj trestné stíhanie voči odporcovi, ktoré bolo v minulosti vznesené uznesením OR PZ Č., OO PZ A. Z. A. ČVS: H.-XXX/KK-C.-XXXX zo dňa 6.2.2012. Poškodenými boli maloleté deti a navrhovateľka. Matka s maloletými deťmi a plnoletou dcérou obýva 3-izbový byt v podnájme. Je konateľkou reklamnej agentúry. Maloletí F. T. Z. sú žiakmi 8. a 7. ročníka Základnej školy A. Z. A.. Obaja sa stravujú v škole. Zvýšené náklady na lekársku starostlivosť navrhovateľka s nimi nemá. Odporca si vyživovaciu povinnosť neplní, nestretáva sa s deťmi, deti majú z neho strach. Navrhovateľka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči dcére T., ktorá je študentkou 3.ročníka Gymnázia v A. Z. F., ktorej hradí taktiež všetky náklady na výživu a so štúdiom. Zo strany kolízneho opatrovníka bolo preukázané zanedbanie starostlivosti o maloleté deti zo strany odporcu. Kolízny opatrovník navrhol zaviazat' odporcu prispievať na výživu detí podľa jeho schopností a možností.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor služieb zamestnanosti Č. mal súd preukázané, že otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 14.3.2014.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine - súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine - súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine - v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine - plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine - obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine - každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine - pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 prvá veta Zákona o rodine - výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine - pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Vykonaným dokazovaním súd mal preukázať, že manželstvo účastníkov konania neplní si žiadnu zo svojich funkcií, je len formálnym zväzkom navrhovateľky a odporcu, ktorí žijú oddelene od januára 2014. Hlavnou príčinou rozvratu manželstva bola tá skutočnosť, že odporca, ktorý požíva alkoholické nápoje, v dôsledku ktorých je veľmi agresívny, nevhodným spôsobom, či už vulgárnym, verbálnym alebo aj inými atakmi hrubo narušoval manželské spolužitie s navrhovateľkou, a ktorá skutočnosť nepriaznivo vplývala aj na vývoj maloletých detí, ale aj plnoletej dcéry, ktoré pochádzajú z manželského vzťahu. Bolo preukázané, že manželia spoločne nehospodária, odporca nepodielal sa na výžive svojich detí. Jeho správanie vyústilo až do hranice, kedy navrhovateľka musela požiadať o určenie zákazu vstupu odporcu do bytu. Práve takéto jeho správanie vyvolalo u navrhovateľky stav absolútneho odmietania spoločného života s odporcom. V konečnom dôsledku toho jeho správanie sa odzrkadlilo aj na správaní maloletých detí, ktoré v súčasnej dobe majú aj obavu z akéhokoľvek prejavu odporcu, keď je pod vplyvom alkoholu. Práve z týchto dôvodov súd mal za to, že je dôvodné, aby manželstvo účastníkov s poukazom na § 23 ods. 1, 2 Zákona o rodine, bolo rozvedené.

Za aplikácie § 24 ods. 1 Zákona o rodine súd upravil práva a povinnosti rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva, a to k maloletej Z. a maloletému F.. Vykonaným šetrením kolízneho opatrovníka bolo zistené, že navrhovateľka o deti sa riadne stará, poskytuje im všestrannú starostlivosť, zabezpečuje uspokojovanie všetkých potrieb, ktoré deťom vznikajú v súvislosti s návštevou školy, so záujmami, s výživou v pravom slova zmysle. Preto deti zveril do jej osobnej starostlivosti. V konaní súd zisťoval finančné možnosti na strane odporcu. Mal preukázané, že tento v súčasnej dobe od 14.3.2014 je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný. Po dobu troch mesiacov poberal dávky v nezamestnanosti 380,- Eur a napriek tej skutočnosti, že nežil v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi, neprispel na ich výživu žiadnou sumou, až následne 26.6.2014 sumou 90,- Eur a 5.8.2014 sumou 82,- Eur. Je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov vo vzťahu k deťom je ich zákonná povinnosť, a to až do času, kedy deti nie sú schopné samé sa živiť. Nie je možné prenechávať bremeno zodpovednosti za uhrádzanie nákladov na výživu na navrhovateľku. Vzhľadom k tomu, že odporca v súčasnej dobe nemá žiaden príjem, to ho neospravedľuje, pretože prácu je potrebné hľadať si akúkoľvek, pretože vyživovacia povinnosť má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča. Súd za týchto okolností určil výšku výživného 40,- Eur na každé maloleté dieťa, čo však znamená povinnosť odporcu okamžite sa zamestnať a v prípade danej skutočnosti navrhovateľka môže požiadať o zvýšenie výživného na maloleté deti. V prípade plnoletej dcéry, táto samostatným návrhom môže žiadať o určenie výživného vo vzťahu k odporcovi ako povinnému rodičovi. Nebolo v konaní preukázané, že by odporca vykonával nejaké práce aj bez pracovnej zmluvy, že by mal príjem z inej činnosti, preto nebolo možné určiť výživné vo vyššej sume. Ale aj takto stanovená výška výživného by ho mala prinútiť k tomu, aby zamestnanie si našiel a vyživovaciu povinnosť si riadne plnil.

V zmysle § 25 ods. 1 Zákona o rodine súd neupravil styk odporcu s maloletými deťmi, nakoľko nevidel dôvod. Matka odporcovi nebráni, aby sa s deťmi stretával. Je len na ňom, aby formu stretávania sa a cestu k deťom vzhľadom k tomu, čo prežili v manželskom vzťahu, vytvoril on sám.

V zmysle § 144 O.s.p. súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní treba okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3 , t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie v zmysle osobitného predpisu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že opäť prijíma svoje predošlé priezvisko.